

ناشنوایان کجای دنیای کرونا قرار گرفتند و اپلیکیشن‌ها چگونه به دادشان می‌رسند

سکوت‌هایی که رنگی می‌شوند

با حمیدرضا مصباحی متفاوت و به صورت تاپی داشتم، اگر چه صدایش را نشنیدم اما قاطعیت و تلاش

نیلوفر جامه‌بزرگی

را در کلام نوشتاری اش خواندم. حمیدرضا از آن دسته افرادی است که به معنای واقعی نبود امکانات و سختی‌های زندگی را به‌عنوان تجربه و راهی برای رسیدن به هدف خوانده، از آرزوهایش دست نکشیده و با بی‌مهری دیگران دلسرد نشده است. او اکنون همراه تیم شرکت‌اش ایستاده تا به جامعه شبیه به خودش کمک کند و به زندگی ناشنوایان رنگ استقلال بیشتری بدهد. اگر شما هم مایلید تا کمی بیشتر با حمیدرضا محترم که ناشنوا بودن او را از اکثریت جامعه متفاوت کرده است، آشنا شوید و داستان موفقیت‌اش را بدانید، ما با هم همراه باشید.

سلامت: معرفی ساده از خودتان بکنید.

حمیدرضا محترم، دهه آخر شصت، در مرودشت (استان فارس) متولد شده‌ام اما در حال حاضر در آباد (شمال استان فارس) کار و زندگی می‌کنم. ما خانواده پنج نفری بودیم و من فرزند دوم خانواده و دانشجوی اخراجی هستم.

سلامت: اخراجی؟

اخراجی نه به آن مفهوم که شما تصور می‌کنید، من به دلیل شرایط کاری مجبور بودم تا زیاد مرخصی بگیرم اما متأسفانه دانشگاه با من همکاری نکرد و در نهایت هم اخراج شدم. من در زمان کاردانی همزمان درس می‌خواندم و کار می‌کردم اما در دوران کارشناسی با من همکاری نکردند.

سلامت: دوران دانشگاه چطور گذشت؟ در چه رشته‌ای تحصیل می‌کردید؟

دانشگاه برای ناشنوایان مناسب‌سازی نشده بود، استادان آمادگی لازم برای تدریس به من را نداشتند، مثلاً استاد تمام مدت تدریس، سرش در تخته بود و من امکان لب خوانی نداشتم. این روزهای کرونایی و تدریس آنلاین، اوضاع بدتر هم شده، استاد در سیستم بدون تصویر خودش درس می‌دهد یا مادام در گروه ویس می‌گذارد.

سلامت: این طوری که معلوم است تحصیل برای شما شرایط پیچیده‌ای داشت؛ به نظر مگر دانشگاهی ناشنوایی را پذیرش می‌کنند یا امکانات لازم را فراهم کند.

درست است، در حقیقت ما هم مانند بقیه دانشجویان شهریه‌ای را به منظور آموزش پرداخت می‌کنیم و فکر می‌کنم استاد هم وظیفه دارد لاف مطالب را حروفچینی کند؛ وقتی موضوع را با استادها در میان می‌گذاریم، می‌گویند «از یکی از اعضای خانواده کمک بگیر» یا پیشنهاد می‌دانند که فلان صفحه را خودت مطالعه کن. به‌عنوان یک شهروند دانشگاه رفتن حق ماست اما مانند بسیاری از مسایل که راه‌حل ساده‌ای دارند، دانشگاه رفتن هم برای ما داستان دشواری دارد. ناگفته نماند که خداراشکر چند دانشگاه، فکر می‌کنم سه دانشگاه در تهران و یکی از شهرهای شمالی برای ناشنوایان مناسب سازی شده است.

سلامت: خداراشکر: از دانشگاه که بگذریم با وجود کرونا اوضاع در گوشه‌های دیگر زندگی روزمره مثل تاکسی گرفتن و خرید... چطور است؟ تاکسی‌ها که آنلاین شده‌اند و در این بخش زندگی

همین جا ادامه دهم و جای دیگری نخواهم رفت **سلامت:** ناشنوایان چگونه می‌توانند به اپلیکیشن دسترسی پیدا کنند، هزینه استفاده از آن چطور است؟ کافیه فقط از گوگل پلی یا سایت کلمه‌هاناب را جستجو کنید و بعد برنامه را نصب کنید. استفاده از اپلیکیشن برای یک ماه اول رایگان است ولی بعد کاربر باید بسته بخرد، ما هزینه زیادی بابت سرپا نگه داشتن هاناب پرداخت می‌کنیم. ما در نسخه آینده‌هاناب سعی کردیم تا مشکلات دانشجویان در آموزش را حل کنیم مثلاً در نسخه صدای استاد تبدیل به نوشتاری می‌شود و حتی برنامه این کار را با تشخیص صدای استاد و بدون حرف‌های بقیه انجام می‌دهد.

سلامت: چه توصیه‌ای به کسانی که دوست دارند مثل شما کاری را ایجاد کنند دارید؟

من از نقطه صفر مالی همراه با چاشنی تمسخر دیگران شروع کردم اما اکنون در شرکت هم‌امکانانی دارم و چیزی هم برای همکارانم کم نمی‌گذارم. من دورانی را سپری کردم که در مرز ورشکستگی بودم و یکبار هم ضرر کردم ولی ناامید نشدم. اگر موفق نمی‌شوید، جازنیتید و ببینید دلیل شکست شما چیست و همه توان خود را بگذارید تا مشکل را رفع کنید. ما با شرایط اقتصاد امروز و کرونا کار را نگه داشتیم و به هدفمان نگاه کردیم. ما به ناشنوایانی که آرزو بهتر زندگی کردن را داشتند نگاه کردیم ما به همه کسانی که دوست داشتند از خدمات بهتری در زندگی بهره بگیرند نگاه کردیم و ادامه دادیم تا آنها هم از زندگی لذت ببرند.

سلامت: چشم‌انداز شما برای آینده چیست؟

من می‌خواهم شرایطی را فراهم کنم تا دیگران هرچه بیشتر به توانایی ناشنوایان ایمان داشته باشند. می‌خواهم کاری کنم تا زندگی ناشنوایان هرچه بیشتر با تکنولوژی مستقل شود. تا روز مرگ دست از تلاش برنخواهم داشت و تا جان دارم در خدمت جامعه خواهم بود. هدفم این است که هاناب را در عرصه بین‌المللی وارد کنم تا به همه دنیا خدمتی کرده باشم و پرچم ناشنوایان را بالا ببرم و شهروند برابری را به معنای واقعی ایجاد کنم. ■

مطلبی درباره اختراع می‌خوانم، گریه می‌کردم که چرا ناشنوایان نمی‌توانند مخترع باشند. وقتی متوجه می‌شدم که کسی بدون داشتن پول زیاد موفق به اختراع شده، رویای من پررنگ‌تر می‌شد و با خودم می‌گفتم، آیا ممکن است روزی بتوانم مخترع باشم.

سلامت: پس دنبال آرزوهای کودکی تان رفتید، داستان چطور ادامه پیدا کرد؟

مطلبی درباره اختراع می‌خوانم، گریه می‌کردم که چرا ناشنوایان نمی‌توانند مخترع باشند. وقتی متوجه می‌شدم که کسی بدون داشتن پول زیاد موفق به اختراع شده، رویای من پررنگ‌تر می‌شد و با خودم می‌گفتم، آیا ممکن است روزی بتوانم مخترع باشم. **سلامت:** پس دنبال آرزوهای کودکی تان رفتید، داستان چطور ادامه پیدا کرد؟

سلامت: هنوز درباره اینکه با اختراع تان توانستید چه کار مهمی برای جامعه ناشنوایان انجام داده‌اید چیزی نگفتید.

من اپلیکیشنی مخصوص کم‌شنوایان و ناشنوایان طراحی کرده‌ام که بسیار به آن افتخار می‌کنم. این اپلیکیشن که اسمش را «هاناب» گذاشتیم هاناب به ناشنوایان یا کم‌شنوایان و افرادی که توانایی صحبت کردن یا شنوایی ندارند کمک می‌کند تا بدون نیاز به شخص دیگر با مخاطب ارتباط برقرار کنند و صداها را با کمک این اپلیکیشن که در آن از هوش مصنوعی استفاده شده است تشخیص بدهد. هاناب با هوش مصنوعی کار می‌کند که بر روی تلفن همراه‌ها با هر سیستم عاملی (نصفه) می‌تواند گفتار را به نوشتار تبدیل کند، ناشنوایان با استفاده از آن می‌توانند صدای گریه نوزاد، صدای زنگ و... را به‌وسیله آلارم در گوشی یا ساعت متوجه شوند. ما خدمات دیگری مثل چت‌بازشک آنلاین، دسترسی به مراکز بهداشت کرونا و ثبت‌نام برای واکسن را هم فراهم کرده‌ایم؛ به علاوه ناشنوایان می‌توانند با مراکزی که کارهای خدماتی انجام می‌دهند ارتباط بگیرند. به خدمات امداد خودرو یا استفاده از سایت‌های خرید و آشنایی

کلمه‌ها: اپلیکیشن مخصوص کم‌شنوایان و ناشنوایان

ای اهل کتاب! بیایید از آن کلمه‌ای که پذیرفته‌ما و شماست پیروی کنید؛ آنکه جز خدای را نپرستیم و هیچ چیز را شریک او نسازیم...

سوره آل عمران، آیه ۶۴

امکانات هاناب

- ۱. تشخیص صدا (شنونده):** این بخش با هوش مصنوعی کار می‌کند و ناشنوایان را از تمام صداها باخبر می‌کند. مثلاً صدای زنگ آیفون، صدای لوازم خانگی، صدای حیوانات، صدای گریه نوزاد و... هاناب می‌شنود و اطلاع می‌دهد. هاناب این قابلیت را دارد که هرچقدر فرد ناشنوا بیشتر با نرم افزار کار کند، اطرافیان وی را بهتر می‌شناسد و باهوش‌تر می‌شود.
- ۲. نوشتار به گفتار و گفتار به نوشتار:** هاناب می‌تواند گفتار را به نوشتار تبدیل کند (چه صحبت حضوری و چه صوت) و همچنین می‌تواند نوشتار را به گفتار تبدیل کند (قابلیت تبدیل به صوت نیز دارد).
- ۳. صدازدن اسم:** هاناب با کمک هوش مصنوعی این قابلیت را دارد که می‌تواند صدای کسانی که فرد ناشنوا را صدا می‌زند متوجه شود و به فرد اطلاع دهد. (هرچقدر فرد ناشنوا بیشتر با نرم افزار کار کند، نرم افزار اطرافیان وی را بهتر می‌شناسد و باهوش‌تر می‌شود).
- ۴. بارکد خوان:** با نصب کیوآر کد در مکان‌های گردشگری، کتاب‌ها، بروشورها و... فرد ناشنوا با اسکن این کیوآر کدها توسط نرم افزار می‌تواند یک فیلم به زبان اشاره و با زیرنویس در مورد آن مکان یا آن موضوع دریافت کند. (می‌توان این امکان را برای رانندگان ناشنوای تپسی ایجاد

